

Motion till riksdagen 2021/22:729

av Paula Örn och Joakim Järrebring (båda S)

Förändrat regelverk för tydligare trafiksäkerhet vid användning av A- traktorer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverken avseende A-traktorer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har de senaste tio åren sett en närmast explosionsartad utveckling av antalet så kallade A-traktorer. Antalet har gått från runt 14 000 år 2010 till 33 000 år 2020 med en ökning på 79 % de senaste fem åren. Det finns en stark koppling till det förändrade regelverket från 2020.

Det som hände var att man tog bort regeln att en A-traktor fick gå i högst 10 km/h på lägsta växeln när motorn gick på två tredjedelar av sitt maximala varvtal. Det betydde i praktiken att man tidigare var tvungen att bygga in en extra växellåda för att växla upp varvtalet. Utan kravet är det i stället möjligt att begränsa toppfarten elektroniskt, och även automatväxlade bilar kan konverteras till A-traktorer.

Trots denna utveckling anger Transportstyrelsen själva att stora delar av dagens regelverk gällande A-traktorer är närmare 20 år gamla.

A-traktorer är ursprungligen tänkt som dragfordon och inte avsett för transport av gods eller ”personbefordran”. Därför skulle det egentligen finnas plats för maximalt en passagerare och inget baksäte och begränsad storlek för flak.

Den användning som var tänkt om som tidigare regleringar fokuserat på är idag en helt annan. Det som en gång i tiden var ett billigt sätt att bruka jorden är i dag många ungdomars främsta alternativ till transportmedel. A-traktorn är transportmedel och statussymbol i ett och den blir allt mer populär som siffrorna också tydligt visar.

Det råder delade meningar om A-traktorer. De är en mycket viktig del av många ungdomars liv samtidigt som många andra upplever trafiken och trafikanterna som

störande med hög musik och buskörning sena kvällar. Det finns också en stor oro för säkerheten kopplat till A-traktorerna. Många unga kör många och helt utan säkerhet i form av bälten i fordonens framsäten.

Statistik framtagen av försäkringsbolaget If visar att inte bara antalet fordon utan antalet olyckor med A-traktorer inblandade har ökat kraftigt. Året innan det förändrade regelverket rapporterades sex olyckor med personskador, något som 2020 ökade till 40 stycken och för årets fem första månader 2021 till 23 stycken. Det samlade antalet olyckor, omfattande egendom, person och vagnskada har ökat från 146 år 2017 till 560 år 2020.

Trots att vanliga bilar idag lätt kan konverteras till A-traktorer finns det idag inget krav på bälten i fordonen. Det är också så att kravet för att framföra fordonet är mopedkort. Det motsvarar 12 timmars utbildning varav fyra timmar praktisk träning i trafik. Det framstår som att kraven inte är tillräckliga för den omfattning av fordon som idag finns i den allmänna trafikmiljön.

I samband med en översyn där man stärker kraven på förarutbildning och inför bälteskrav kan det vara rimligt att också se över den högsta tillåtna hastigheten för att fordonen på ett mer trafiksäkert sätt kan interagera i trafikmiljön.

Paula Örn (S)

Joakim Järrebring (S)